

Fennia

Fennian tilinpäätös 2004

Sisältö

- [3](#) Hallituksen toimintakertomus
- [7](#) Tuloslaskelma
- [10](#) Tase
- [12](#) Emoyhtiön rahoituslaskelma
- [13](#) Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- [16](#) Emoyhtiön liitetiedot
- [26](#) Tunnusluvut
- [27](#) Tunnuslukujen laskentakaavat
- [28](#) Hallituksen esitys voiton käytöstä ja tilintarkastuskertomus
- [29](#) Hallintoneuvoston lausunto
- [30](#) Hallintoelimet

Hallituksen toimintakertomus

Keskinäisen Vakuutusyhtiö Fennian liikevoitto vuodelta 2004 kasvoi 22 miljoonaan euroon (7 milj.euroa). Vakuutustoiminnan tulos parani huomattavasti. Yhtiön vakavaraisuus pysyi edelleen varsin turvaavalla tasolla.

Vakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 262 miljoonaa euroa (245 milj.euroa), josta ensivakuutuksen osuus oli 260 miljoonaa euroa (243 milj.euroa). Yhtiön ensivakuutusmaksutulon kasvu oli 6,8 prosenttia ja arvioitua alan keskimääräistä kasvua parempi. Vakuutustekninen kate kehittyi myönteisesti -20 miljoonaan euroon (-31 milj.euroa). Yhtiö välttyi edellisen vuoden kaltaisilta suurvahingoilta. Vahinkosuhte aleni 86 prosenttiin (92 %). Luottotappiot alenivat hieman edellisestä vuodesta ollen vajaa 2 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelman mukaiset liikekulut olivat 54 miljoonaa euroa (48 milj.euroa). Liikekulusuhde heikkeni 21,6 prosenttiin (20,9 %). Tietojärjestelmän toteutusvaiheen kehittämiskuluja aktivoitiin 6 miljoonaa euroa.

Yhtiön yhdistetty kulusuhde parani tuntuvasti 107,9 prosenttiin (113,0 %). Korvausvastuuperusteissa käyttöön otettu vahinkovakuutusyhtiöiden yhteinen uusi kuolevuusmalli vaikutti yhdistettyyn kulusuhteeseen heikentävästi 3,6 %-yksikköä. Yhtiö laski eläkevastuiden diskonttokoron 4,0 %:sta 3,5 %:iin ja tämä heikensi yhdistettyä kulusuhdetta 7,2 %-yksikköä. Lakisääteisiin vakuutuksiin liittyvä laki täyskustannusvastuusta vahvistettiin vuoden lopussa ja siihen liittyen vastuuvulkaa purkautui ja se paransi yhdistettyä kulusuhdetta 9,5 %-yksikköä. Vastuuvulkaaperusteiden

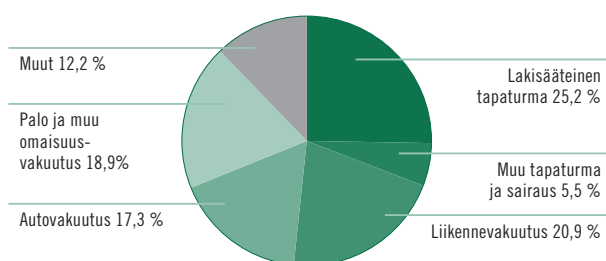
muutosten yhteisvaikutus oli 1,3 %-yksikköä kulusuhdetta heikentävä.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutulo kasvoi 65 miljoonaan euroon (60 milj. euroa). Fennia menestyi erittäin hyvin yhtiöiden välisessä siirtoliikenteessä. Vahinkosuhte oli 109 prosenttia (91 %). Eläkemenojen perustekoron alentaminen ja kuolevuusmallin muutos heikensi lajin kannattavuutta kertaluontoisesti. Muun tapaturma- ja sairausvakuutuksen maksutulo kasvoi 5 prosenttia 14 miljoonaan euroon. Vahinkosuhte parani ja oli 90 prosenttia (110 %), mutta lajin tulos jäi epätydyttäväksi.

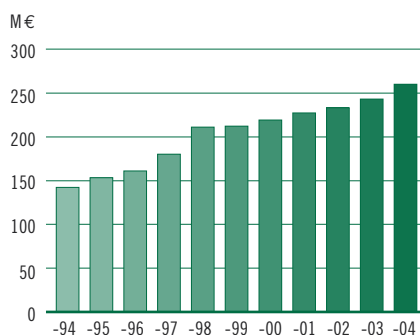
Liikennevakuutuksen (moottoriajoneuvovastuu) maksutulo nousi 54 miljoonaan euroon (51 milj.euroa). Vahinkosuhte oli 78 prosenttia (100 %). Lajin tulosta heikensi eläkevuotoisten korvausten perustekoron alentaminen ja kuolevuusmallin muutos, mutta tulosta paransi lakimuutos koskien vanhojen vahinkojen varauskäytäntöä. Näiden nettovaikutus oli 19 %-yksikköä vahinkosuhdetta parantava. Vapaaehtoisen autovakuutuksen (maa-ajoneuvot) maksutulo nousi uusien ajoneuvojen kasvaneen myynnin johdosta lähes 11 prosenttia 45 miljoonaan euroon (41 milj.euroa). Lajin kannattavuus heikkeni hieman vahinkosuhteen ollessa 75 prosenttia (72 %).

Yritysten palo- ja muu omaisuusvakuutusten maksutulo kasvoi runsaat 6 prosenttia ollen 30 miljoonaa euroa. Kannattavuus parani suurvahinkojen lukumäärän pienentyttyä, mutta kannattavuus on vielä tavoitetilasta jäljessä. Kotitalousvakuutusten maksutulo oli vajaa 26 miljoonaa euroa, missä oli kasvua 5 prosenttia. Lajin vahinkosuhte jatkoi suotuisaa kehitystä.

Maksutulon jakauma lajeittain 2004

Maksutulon kehitys

Sijoitustoiminta

Fennian sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa nousi 43 miljoonaan euroon (39 milj.euroa). Korkotuottoja kertyi nettomääräisesti 13 miljoonaa euroa (20 milj.euroa) ja tuotot kiinteistösijoituksista olivat 5 miljoonaa euroa. Osinkotuotot kasvoivat 7 miljoonaan euroon (3 milj.euroa).

Tulosvaikutteisten arvomuutosten kokonaismäärä nousi 18 miljoonaan euroon (13 milj. euroa). Myyntivoitot (netto) kasvoivat 23 miljoonaan euroon (17 milj.euroa). Arvonalentumisten ja niiden palautusten vaikutus nettotuottoon oli -3 miljoonaa euroa (-2 milj.euroa), johon sisältyi kiinteistösijoituksista kirjattuja arvonalennuksia 2 milj.euroa. Kiinteistöjen suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin 2 miljoonaa euroa.

Fennian sijoituskanta oli vuoden lopussa käyvin arvoon 911 miljoonaa euroa (837 milj.euroa). Joukkolainojen ja pitkän koron korkorahastosijoitusten osuus sijoituskannasta oli 53 % sekä rahamarkkinasijoitusten ja talletusten osuus 11 %. Osakkeiden ja osakerahastosijoitusten osuus oli 15 % ja sijoituksia hedge fundeihin ja pääomarahastoihin oli yhteensä 8 %. Kiinteistösijoitusten osuus sijoituskannasta oli 13 %. Sijoitusten käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen välinen arvostusero oli 55 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos ja vakavaraisuus

Yhtiön liikevoitto nousi 22 miljoonaan euroon (7 milj.euroa). Liikevoittoa heikensi korvausvastuuperusteiden muutos 3 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 8 miljoonaa euroa.

Tasotusmäärä kasvoi 14 miljoonalla eurolla 170 miljoonaan euroon (156 milj.euroa). Toimintapääoma oli 170 miljoonaa euroa (168 milj.euroa) ja yhteenlaskettu

vakavaraisuuspääoma 340 miljoonaa euroa (324 milj.euroa). Yhtiön vakavaraisuutta kuvaava vastuunkantokyky 135 prosenttia säilyi lähes edellisen vuoden tasolla, mitä voidaan pitää varsin turvaavana.

Yritysjohto ja henkilöstö

Kertomusvuonna Fennian hallitukseen kuuluivat jäseninä kauppaneuvos Eero Lehti (puheenjohtaja), liikenneneuvos Esko Penttilä (varapuheenjohtaja), hallituksen puheenjohtaja Ernst Gylfe, toimitusjohtaja Lasse Koski, professori Eva Liljebloom, teollisuusneuvos Rauno Mattila, toimitusjohtaja Erkki Moisander, kauppaneuvos Matti Pörhö ja toimitusjohtaja Antti Vaahto. Hallituksen varajäsenenä toimivat kertomusvuonna toimitusjohtaja Lasse Heiniö ja toimitusjohtaja Hannu Ketola. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Hannu Ketola.

Uusiksi hallintoneuvoston jäseniksi valittiin yhtiökokouksessa 27.4.2004 hallituksen puheenjohtaja Matti Koskenkorva, asiakaspäällikkö Lassi Lehtikallio, toimitusjohtaja Olavi Rantala ja toimitusjohtaja Juha Valkamo.

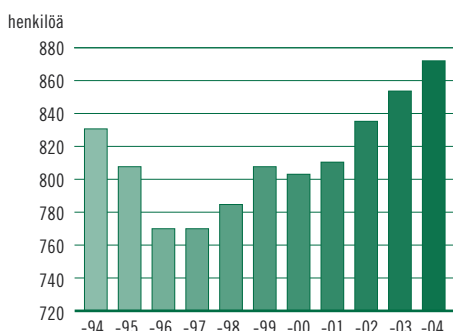
Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2004 keskimäärin 870 henkilöä (855).

Konsernirakenne

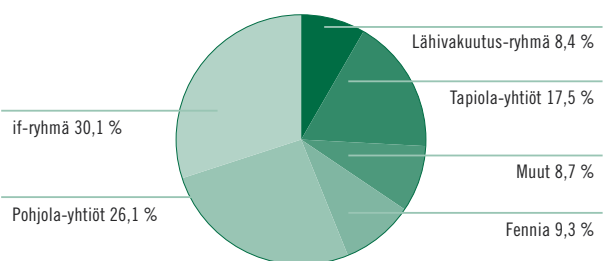
Keskinäisen Vakuutusyhtiö Fennian konsernitilinpäätökseen yhdistellään yhtiön 60 prosenttisesti omistama Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia alakonsernitilinpäätöksen perusteella. Fennia-ryhmään kuuluva Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia omistaa Henki-Fenniasta 40 prosentin osuuden.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös eFennia Oy (omistus 60 %). Fennia ja WM-data Oy solmi-

Henkilöstömäärän kehitys

Vahinkovakuutusten markkinaosuudet 2004 kotimainen ensivakuutus

vat joulukuussa sopimuksen eFennian osakkeiden kaupasta omistusoikeuden siirtyessä 1.1.2005. Kaupan jälkeen WM-data omistaa yhtiöstä 80 % ja Fennia 20 %, äänioikeuden jakautuessa WM-data 36,4 % ja Fennia 63,6 %.

Konserniin kuului vuoden 2004 lopussa lisäksi 13 kiinteistöyhtiötä (14 vuonna 2003), joista kuusi kuului Henki-Fennian muodostamaan alakonserniin.

Konsernitilinpäätös

Konsernin henkivakuutustoiminnan kehitys muodostui hyväksi. Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulot kasvoivat 14 prosenttia 69 miljoonaan euroon (60 milj.euroa). Markkinaosuus nousi alan ennakkotietojen mukaan 2,4 prosenttiin (2,1 %). Maksetut korvaukset kasvoivat 19 miljoonaan euroon (15 milj.euroa). Säästösummien takaisinmaksut olivat 1 miljoonaa euroa (4 milj.euroa). Takaisinostojen määrä nousi 6 miljoonaan euroon (3 milj.euroa). Henkivakuutuksen liikekulut alenivat 5 miljoonaan euroon (6 milj.euroa). Liikekustannussuhde kehittyi myönteisesti 113 prosenttiin (139 %).

Konsernin sijoitustoiminnan tulos oli hyvä. Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen nettotulos oli 80 miljoonaa euroa (68 milj.euroa). Tulosvaikutteisten arvonmuutosten kokonaismäärä nousi 39 miljoonaan euroon (28 milj.euroa), josta myyntivoittojen (netto) osuus oli 37 miljoonaa euroa (25 milj.euroa). Konsernin arvostuserot kasvoivat 56 miljoonaan euroon (54 milj. euroa).

Konsernin liikevoitto nousi 33 miljoonaan euroon (13 milj.euroa). Tilikauden tulos oli 14 miljoonaa euroa (10 milj.euroa). Konsernin vapaa oma pääoma oli 118 miljoonaa euroa (104 milj.euroa).

Konsernin vakavaraisuuspääoma oli 369 miljoonaa euroa (343 milj.euroa). Vakavaraisuus säilyi varsin turvavalla tasolla.

Riskienhallinta

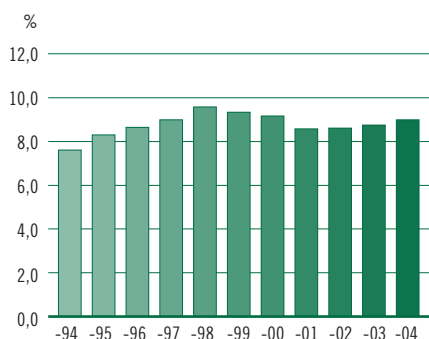
Fennia-konsernin riskienhallinnan perustana toimii hallituksissa vuosittain käsitelty riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallintaa koordinoi ja ohjaa toimitusjohtajan nimeämä riskienhallintajohtoryhmä. Liiketoiminnoista riippumaton sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan riittävyttä.

Vakuutustoiminta perustuu riskin ottamiseen ja sen hallittuun hallintaan. Merkittävimmät riskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen sekä vastuuvelan riittävyteen. Vastuuvallantariskia hallitaan tekemällä riskianalyseja sekä noudattamalla hyväksytyjä vastuuvallintaohjeita. Tuotekohtaisia vahinkofrekvenssejä ja korvausmenon kehittymistä seurataan jatkuvasti.

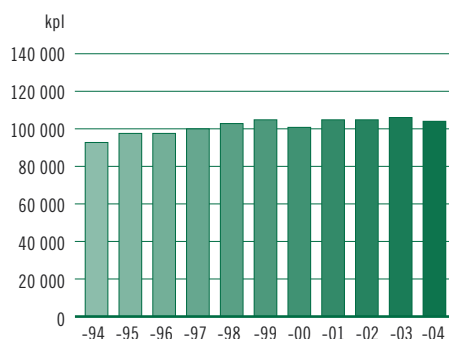
Sijoitustoiminta perustuu yhtiöiden hallituksissa hyväksymisiin sijoitussuunnitelmiin, joissa määritellään muun muassa sijoitusallokaatio ja sijoitustoiminnan käytännön toimijoiden vastuut ja valtuudet. Sijoitusallokaatioita määrittäessä otetaan huomioon yhtiöiden riskinkantokyky.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, ettei yhtiölle synny sen toimintakykyä vaarantavia riskejä liittyen prosesseihin, henkilöstöön, tietojärjestelmiin, turvallisuuteen tai oikeudellisiin kysymyksiin. Vastuu operatiivisten riskien hallinnasta on liiketoimintayksiköillä. Yhtiössä tehdään säännöllisesti riskienhallintakartoitus sekä ylläpidetään liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmaa.

Markkinaosuuden kehitys

Vahinkojen määrän kehitys

Näkymät alkaneella tilikaudella

Fennian näkymät kuluvalle vuodelle ovat edelleen myönteiset. Edellisenä vuonna aikaansaatu aktiviteetin kasvu ja hyvä myyntikehitys jatkuvat. Kilpailuympäristö on edullinen keskinäisille yhtiöille. Kaikki edellytykset alan kasvua nopeammalle maksutulon kehitykselle ovat olemassa. Myynnin kehitystä tukee uutena kanavana juuri alkanut Plussa-kortti-yhteistyö Keskon kanssa.

Jälleen kerran sijoitusympäristö alkaneelle vuodelle on haasteellinen. Taloudelliset ennusteet eivät lupaa sijoitustuottojen merkittävää kasvua edellisvuodesta, vaan pikemminkin päinvastoin.

Sairaanhoitokorvausten täyskustannusvastaavuuden toteutuminen kuluvan vuoden alussa on nostanut liikenevakuutuksen ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen hintatasoa yleisesti alalla. Potilaan hoitoon ohjauksessa saumaton yhteistyö vakuutusyhtiön, yksityisten hoitolaitosten ja julkisen terveydenhuollon välillä on sekä suuri haaste että suuri mahdollisuus.

Viimeaikaisten luonnonkatastrofien aiheuttama epävarmuus tuo uusia haasteita tuotekehitykselle ja vakuutusriskien hallinnalle.

Yhtiössä on menossa merkittävä vakuutus- ja korvausjärjestelmien uusiminen. Projektin hallittu läpivienti on ensiarvoisen tärkeää hyvän asiakaspalvelun ylläpitämiseksi.

Tuloslaskelma

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003	Liite
Vakuutustekninen laskelma					2
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutuotot					
Vakuutusmaksutulo	262 181	245 409	262 181	245 409	1
Jälleenvakuuttajien osuus	-6 336	-9 823	-6 336	-9 823	
	255 845	235 586	255 845	235 586	
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-4 391	-3 618	-4 391	-3 618	
Vakuutusmaksutuotot yhteensä	251 454	231 968	251 454	231 968	
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-185 372	-189 275	-185 372	-189 275	
Jälleenvakuuttajien osuus	1 591	9 944	1 591	9 944	
	-183 780	-179 331	-183 780	-179 331	
Korvausvastuun muutos	-33 186	-32 656	-33 186	-32 656	
Jälleenvakuuttajien osuus	-125	-1 808	-125	-1 808	
	-33 311	-34 464	-33 311	-34 464	
Korvauskulut yhteensä	-217 091	-213 795	-217 091	-213 795	
Yhteistakuuerän muutos	-400	-384	-400	-384	
Liikekulut	-54 330	-48 366	-54 330	-48 366	5
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	-20 367	-30 578	-20 367	-30 578	
Tasoitusmäärän muutos	-13 727	626	-13 727	626	
Vakuutustekninen kate	-34 093	-29 952	-34 093	-29 952	

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003	Liite
Vakuutustekninen laskelma					
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo					
Vakuutusmaksutulo	68 631	60 265			
Jälleenvakuuttajien osuus	-231	-223			
Vakuutusmaksutulo yhteensä	68 400	60 042			
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta	37 206	30 344			
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-18 533	-15 306			
Korvausvastuun muutos	-16 738	-10 401			
Korvauskulut yhteensä	-35 271	-25 707			
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-55 799	-54 793			
Liikekulut	-5 156	-5 547			
Vakuutustekninen tulos	9 381	4 338			

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	Emoyhtiö 2004	Emoyhtiö 2003	Liite
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Vahinkovakuutuksen tekninen kate	-34 093	-29 952	-34 093	-29 952	
Henkivakuutuksen tekninen tulos	9 381	4 338			
Sijoitustoiminnan tuotot	97 320	98 546	60 271	61 729	4
Sijoitusten arvonkorotus	9 005	5 374			
Sijoitustoiminnan kulut	-26 237	-35 182	-17 452	-23 228	4
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	-52	-114			
	80 036	68 624	42 818	38 502	
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-37 206	-30 344			
Muut tuotot					
Konsernireservin vähennys		20			
Muut	627	556	38	49	
	627	576	38	49	
Muut kulut					
Konserniliikearvon poisto		-96			
Muut	-684	-1 031	-483	-529	
	-684	-1 127	-483	-529	
Osuus osakkuusyritysten tappioista	-157	-141			
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden vero	-324	-233	-186	-141	
Aikaisempien tilikausien verot	17	94	9	61	
Laskennalliset verot	218	130			
	-89	-9	-178	-80	
Voitto varsinaisesta toiminnasta	17 816	11 964	8 102	7 991	
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos			375	458	
Vähemmistöosuudet	-3 800	-1 649			
Tilikauden voitto	14 016	10 315	8 477	8 448	

Tase

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	E moyhtiö 2004	E moyhtiö 2003	Liite
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	2 134	1 902	1 377	1 065	
Ennakkomaksut	5 654		5 654		13
	7 789	1 902	7 031	1 065	
Sijoitukset					7
Kiinteistösijoitukset					
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	129 700	136 703	91 629	96 229	8
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä			3 488	3 428	8
	129 700	136 703	95 116	99 657	
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä					
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä			26 167	26 167	9
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhteisöissä	321	478	422	422	9
	321	478	26 589	26 589	
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	387 428	387 651	260 952	270 956	12
Rahoitusmarkkinavälineet	738 837	627 520	451 399	370 723	
Kiinnelainasaamiset	925		925		
Muut lainasaamiset	11 144	10 492	11 144	10 492	10
Talletukset	16 880	7 590	10 240	3 600	
	1 155 214	1 033 253	734 659	655 771	
Jälleenvakuutustalletesaamiset	121	126	121	126	
	1 285 355	1 170 559	856 485	782 142	
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	144 568	103 211			
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta	48 276	45 130	48 009	44 893	
Jälleenvakuutustoiminnasta	897	5 356	897	5 356	
Muut saamiset	19 597	9 318	19 929	9 023	
	68 770	59 803	68 835	59 271	
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	5 718	5 655	4 961	4 872	13
Tavaravarastot	720	796	707	782	
	6 438	6 451	5 668	5 654	
Rahat ja pankkisaamiset	3 790	4 360	2 240	2 534	
	10 228	10 811	7 908	8 188	
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat	13 478	11 097	9 646	7 425	
Muut siirtosaamiset	9 249	9 627	6 360	7 604	
	22 727	20 724	16 006	15 028	
Vastaavaa yhteensä	1 539 438	1 367 010	956 265	865 695	

1 000 €	Konserni 2004	Konserni 2003	E moyhtiö 2004	E moyhtiö 2003	Liite
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					15
Pohjarahasto	4 339	4 339	4 339	4 339	
Takuupääoma	3 364	3 364	3 364	3 364	
Arvonkorotusrahasto	885	885	885	885	
Varmuusrahasto	101 587	93 139	101 587	93 139	
Hallituksen käyttövarat	29	46	29	46	
Edellisten tilikausien voitto	2 320	453			
Tilikauden voitto	14 016	10 315	8 477	8 448	
	126 539	112 541	118 681	110 221	
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero			3 163	3 538	
Vapaaehtoiset varaukset			332	332	
			3 495	3 870	
Vähemmistöosuus	21 555	17 805			
Konsernireservi					
Vakuutustekninen vastuuvelka					
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	83 890	79 499	83 890	79 499	
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu	342 983	328 798			
Vahinkovakuutuksen korvausvastuu	522 670	489 484	522 670	489 484	
Jälleenvakuuttajien osuus	-2 409	-2 533	-2 409	-2 533	
	520 262	486 951	520 262	486 951	
Henkivakuutuksen korvausvastuu	64 516	47 778			
Vahinkovakuutuksen tasoisuusmäärä	169 904	156 178	169 904	156 178	
Vahinkovakuutuksen yhteistakuuerä	10 393	9 993	10 393	9 993	
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	1 191 947	1 109 197	784 449	732 620	
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	145 625	104 011			
Velat					
Jälleenvakuutustoiminnasta	1 344	1 823	1 124	1 614	
Muut velat	38 349	9 935	36 291	7 431	
Laskennalliset verovelat	936	1 154			
	40 629	12 912	37 416	9 045	
Siirtovelat	13 143	10 545	12 226	9 939	
Vastattavaa yhteensä	1 539 438	1 367 010	956 265	865 695	

Emoyhtiön rahoituslaskelma

1 000 €	2004	2003
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto varsinaisesta toiminnasta	8 102	7 991
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	51 828	37 840
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	2 890	2 288
Suunnitelman mukaiset poistot	4 160	4 270
Muut oikaisut	-22 336	-16 814
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	44 645	35 575
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys	-1 616	-4 172
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys	2 753	156
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	45 781	31 560
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-150	-163
Maksetut välittömät verot	-178	-80
Liiketoiminnan rahavirta	45 454	31 317
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-60 366	-47 703
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	22 663	17 056
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-8 027	-1 930
Investointien rahavirta	-45 731	-32 576
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut takuupääoman korot ja muu voitonjako	-18	
Rahoituksen rahavirta	-18	
Rahavarojen muutos	-294	-1 259
Rahavarat tilikauden alussa	2 534	3 792
Rahavarat tilikauden lopussa	2 240	2 534
	-294	-1 259

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakia sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston antamia päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Rakennuksiin kohdistuvat tuloutetut arvonorotukset poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet kirjataan hankintamenoon tai sitä alemman käypään arvoon, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Niiden nimellisarvon ja hankintamenon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä merkitään hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintamenoon käyvän arvon nousua vastaavalta osuudelta.

Johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Suojaavan johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus kirjataan tuotoksi vain siltä osin, kuin suojatusta tase-erästä on kirjattu kuluja. Suojattavan erän arvon nousun ylittävä tappio kirjataan kuitenkin kokonaan kuluksi. Muussa kuin suojaustarkoituksessa tehdyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon erotus kirjataan kuluksi. Tilinpäätöshetkellä laskettua realisoitumatonta arvostusvoittoa ei kirjata.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon.

Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon tai tätä pysyvästi alemman todennäköiseen arvoon.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin.

Arvioidut poistoajat ovat keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet (atk-ohjelmat)	3 – 5 vuotta
Konserniliikearvo	5 vuotta
Konsernireservi	10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Toimisto-, liike-, ja teollisuusrakennukset	30 – 40 vuotta
Rakennusten ainesosat	10 – 15 vuotta
Kuljetusvälineet ja atk-laitteet	5 vuotta
Konttorikoneet ja -kalusto	7 vuotta

Sijoitusten arvonorotukset

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut kirjataan tulosvaikutteisesti. Käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden peruutukset kirjataan sidotussa omassa pääomassa olevaan arvonorotusrahastoon. Rakennusten tuloutettu arvonorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

Sijoitusten käypä arvo

Kiinteistö- ja sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten käyvät arvot on määritelty kiinteistökohteittain. Merkittävästä osasta kiinteistökohteita teetetään määrävuosittain arviot niiden käyvistä arvoista. Arviot on laatinut valtakunnallinen, muun toimintansa ohella kiinteistöjen arvioimiseen erikoistunut yhtiö. Kiinteistöjen käyvät arvot määritetään kiinteistökohteittain tehtyjen arvioiden pohjalta. Muiden kiinteistökohteiden osalta yhtiön omien asiantuntijoiden vuosittain määrittelemät käyvät arvot perustuvat pääasiassa alueellisiin markkinahintatilastoihin.

Tytäryrityksenä olevan henkivakuutusyhtiön osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään varovaisesti arvioitua todennäköistä luovutushintaa.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa jatkuvan kaupankäynnin mukaista kurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien arvopapereiden käypänä arvona käytetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa.

Saamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alempaa todennäköistä arvoa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Sekä tilikauden aikana että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan ao. tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin. Vakuutusteknisen laskelman kurssieroja ei ole tuloslaskelmassa siirretty sijoitustoiminnan tuottoihin/kuluihin. Siirtämättä jättämisellä ei ole vaikutusta tuloslaskelman antamaan oikeaan ja riittävään kuvaan tuloksen muodostumisesta.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Konserniyhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksilla Keskinäisessä vakuutusyhtiö Eläke-Fenniassa. Eläkevakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Tilinpäätössiirtojen kertymä ja laskennallisen veron käsittely

Lainsäädännön perusteella on mahdollista kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja ja vapaaehtoisia varauksia. Konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tilinpäätössiirtojen kertymästä, rahastoiduista arvonkorotuksista ja sijoitusten arvostuseroista ei vähennetä laskennallista verovelkaa. Tuloutetut arvonkorotukset ovat veronalaista tuloa. Kirjan-

pidon ja verotuksen jaksotuseroista aiheutuvia laskennallisia verosaamisia ei ole esitetty varovaisuuden periaatetta noudattaen konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä, vastaavia laskennallisia verovelkoja ei konserniyhtiöillä ole.

Konsernitiilinpäätöksessä vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen sekä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan. Käytetty verokanta on 26 % (29 %).

Vahinkovakuutuksen korvausvastuu

Vahinkovakuutusyhtiöiden vastuuvelan laskentaperiaatteista annetun asetuksen mukaan vastuuvelan diskonttauksessa käytettävän laskuperustekorona yläraja laskee vuoteen 2009 mennessä 3,5 %:iin. Fennia päätti laskea diskonttoron tähän jo vuonna 2004. Kaikkien eläkemutoisten korvausten korvausvastuun laskemisessa on käytetty 3,5 %:n (4 %) korkokantaa. Muihin korvausvastuun osiin ei sovelleta korkoutusta.

Suomalaisten vahinkovakuutusyhtiöiden yleisesti käyttämää kuolevuusmallia muutettiin keväällä 2004 ja sen johdosta yhtiön eläkemutoisia korvauksia sisältävien vakuutuslajien korvausvastuuta lisättiin.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen sairaanhoitokustannusten täyskustannusvastuuseen siirtymiseen liittyvästä lainsäädännöstä johtuen vanhojen vahinkojen varauksia purkautui korvausvastuusta.

Henkivakuutuksen vastuovelka

Vastuovelkaa laskettaessa noudatetaan sekä vakuutusyhtiölain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä ja ohjeita.

Sijoituksien arvonkehitykseen sidottuihin vakuutuksiin (sijoitussidonnaiset vakuutukset) ei liity laskuperustekorokoa. Muiden vakuutusten osalta vastuovelka lasketaan vakuutuskohtaisesti ja käytettävä laskuperustekorokko vaihtelee seuraavasti:

- yksilöllisessä henki- ja eläkevakuutuksessa ml. kapitalisaatiosopimukset käytettävä laskuperustekorokko on ennen 1.1.1999 alkaneiden sopimusten osalta 4,5 % ja 1.1.1999 jälkeen alkaneiden osalta 3,5 % ja 1.3.2003 jälkeen alkaneiden osalta 2,5 %.
- vapaamuotoisen ryhmäeläkevakuutuksen osalta laskuperustekorokko on 3,5 %. Ennen 1.1.1999 kertyneen

vastuuvelan osalta laskuperustekorkomuutoksen (4,25 %:sta 3,5 %:iin) vaikutus on aktivoitu vastuuvakaan ja poistetaan tasaisesti 15 vuoden aikana.

Vakuutusmaksuvastuusta on vähennetty yksilöllisen henki- ja eläkevakuutuksen osalta aktivoitu hankintameno. Tämän ns. zillmeroinnin kuoletusaika määräytyy vakuutuskohtaisesti ja on enintään 7 vuotta. Zillmerointi on määrätty siten, että vakuutuksien vastaiset kuormitukset riittävät kuoletusten tekemiseen tulevaisuudessa.

Henkivakuutuksen kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan henkivakuutusyhtiön on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottamien ylijäämien mukaan jaettavaan lisäetuihin. Tämä periaate edellyttää, että kohtuullinen osa näiden vakuutusten tuottamasta ylijäämästä tulee palauttaa lisäetuina kyseisille vakuutuksille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät tätä estä. Kohtuusperiaate ottaa siis kantaa, miten arvostuserot jakautuvat omistajien ja vakuutuksenottajien kesken synnyttämättä kuitenkaan kumpaankaan ryhmään kuuluville yksittäisille henkilöille saamisoikeutta ko. varoihin.

Henki-Fennian tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutettujen vakuutusten vakuutussäästöille kokonaisuotto (bruttotuotto ennen liikekustannusten vähentämistä), joka ylittää vakuutussopimusta maturiteetiltaan vastaavan riskittömän koron keskimäärin 0,25–1,0 %:lla. Kokonaisuotolla tarkoitetaan vakuutussopimuksen laskuperustekorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävää lisäkorkoa (eli asiakashyvityksiä). Laki edellyttää, että hyvitysten tasossa on pyrittävä jatkuvuuteen.

Vakavaraisuustavoitteena Henki-Fennialla on pitkällä tähtäimellä pitää vakavaraisuusaste sellaisella tasolla, jolla yhtiöllä on mahdollisuus ottaa sijoitusriskiä siten, että yllä olevaan kokonaisuottotasoon on mahdollista päästä. Tästä vakavaraisuustavoitteesta seuraa, että yhtiöön on sitoutunut varoja enemmän kuin mitä on vastuita asiakkaille. Tästä ylitteestä (toimintapääoma) katsotaan sidotun ja vapaan oman pääoman kuuluvan omistajille. Arvostuserojen osalta katsotaan vuoden 2004 lopussa noin 74 % (10,8 milj. euroa) kuuluvan omistajille ja noin 26 % (3,7 milj. euroa) vakuutuksenottajille.

Konsernitilinpäätös

Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki sellaiset tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia kuuluu konserniin tytäryhtiönä. Henki-Fennian ja sen tytäryhtiöiden yhdistely konsernitilinpäätökseen tehdään Henki-Fennian alakonsernitilinpäätöksen perusteella. eFennia Oy on Fennian tytäryhtiö (31.12.2004 omistusosuus 60 %). Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt muut tytäryhtiöt ovat kiinteistöyhtiöitä. Konserniin kuului vuoden 2004 lopussa 13 kiinteistöyhtiötä, joista kuusi kuului Henki-Fennian muodostamaan alakonserniin.

Kiinteistötytäryhtiöiden tilinpäätöksissä tehdyt suunnitelmapoistot eroavat emoyhtiön suunnitelmapoistoista pitoajan osalta. Tytäryhtiöiden rakennusten poistoaikana on käytetty 30–75 vuotta ja rakennusten ainesosien osalta 10–20 vuotta.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Käyttöomaisuuserille kohdistettu konserniaktiiva poistetaan kyseisen käyttöomaisuuserän poistosuunnitelman mukaisesti. Kohdistamatta jäänyt konserniliikearvo on loppuun poistettu ja osakeomistuksen eliminoinnissa syntynyt vähäinen konsernireservi tuloutettu.

Kiinteistötytäryhtiöiden kirjanpidossa osakkeiden hankinta-ajankohtana olleet arvonorotukset on peruutettu, koska niiden muodostamisperuste on vaikuttanut tytäryhtiön osakkeiden hankintahintaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtyrityksinä pääomaosuusmenetelmällä yhtiöt, joiden äänivallasta konserni omistaa 20–50 %. Poikkeuksena ovat omistukset (20–50 %) keskinäisissä asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä, jotka jätetään yhdistelemättä. Yhdistelemättä jättämisellä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan.

Emoyhtiön liitetiedot

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot
1 000 €

2004

2003

1. Vakuutusmaksutulo

Vahinkovakuutus		
Ensivakuutus		
Kotimaasta	259 566	243 074
Jälleenvakuutus	2 615	2 335
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	262 181	245 409

2. Vakuutusluokkaryhmäkohtainen tulos

Vakuutusluokkaryhmä	Vuosi	Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen yhteistakuuerän ja tasoitusmäärän muutosta
1 000 €							
Lakisäätäinen tapaturma	2004	65 406	65 434	-71 600	-8 089	-95	-14 351
	2003	60 957	60 928	-55 677	-7 179	-106	-2 034
	2002	60 324	60 262	-56 138	-5 060	-24	-960
Muu tapaturma ja sairaus	2004	14 330	14 195	-12 732	-5 615	-247	-4 398
	2003	13 703	13 406	-14 767	-4 976	-74	-6 410
	2002	13 060	12 855	-9 290	-5 213	-40	-1 687
Moottori-ajoneuvovastuu	2004	54 228	52 941	-41 456	-10 678	-682	124
	2003	51 414	50 613	-50 811	-9 774	-1 121	-11 093
	2002	49 625	50 753	-42 374	-9 338	-151	-1 110
Maa-ajoneuvot	2004	44 887	43 457	-32 542	-8 447	-403	2 065
	2003	40 515	39 847	-28 714	-7 619		3 513
	2002	38 685	37 770	-28 390	-7 410	-2	1 968
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2004	49 186	48 736	-36 951	-14 303	-2 539	-5 057
	2003	47 072	46 147	-51 483	-12 729	926	-17 139
	2002	43 919	43 243	-40 336	-13 222	-1 244	-11 560
Vastuu	2004	16 032	15 237	-12 134	-2 640	-148	315
	2003	14 886	14 319	-8 594	-2 312	-279	3 134
	2002	14 232	13 805	-7 499	-2 443	-556	3 307
Muut	2004	15 497	15 230	-9 205	-4 346	-588	1 092
	2003	14 528	14 203	-10 147	-3 776	-642	-362
	2002	13 320	13 109	-5 713	-3 830	-1 568	1 999
Ensivakuutus yhteensä	2004	259 566	255 230	-216 620	-54 118	-4 703	-20 211
	2003	243 074	239 463	-220 193	-48 365	-1 295	-30 390
	2002	233 164	231 797	-189 740	-46 516	-3 586	-8 044
Jälleenvakuutus	2004	2 615	2 560	-1 937	-376	-3	244
	2003	2 335	2 328	-1 738	-391	-2	197
	2002	2 335	2 076	-983	-373	-3	717
Yhteensä	2004	262 181	257 790	-218 558	-54 494	-4 706	-19 967
	2003	245 409	241 791	-221 931	-48 756	-1 297	-30 193
	2002	235 500	233 872	-190 723	-46 888	-3 589	-7 327
Yhteistakuuerän muutos	2004						-400
	2003						-384
	2002						-370
Tasoitusmäärän muutos	2004						-13 727
	2003						626
	2002						-21 082
Vakuutus- tekninen kate	2004						-34 093
	2003						-29 952
	2002						-28 779

1 000 €	2004	2003
3. Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät		
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	1 705	2 060
Vakuutusmaksuvero	37 526	35 134
Palosuojelumaksu	567	541
Liikenneturvallisuusmaksu	569	541
Työturvallisuusmaksu	1 141	1 060
Valtiolle perittävä sairaanhoitomaksu	5 404	5 160
	46 912	44 496
4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely		
Sijoitustoiminnan tuotot		
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	25	
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyhtiöihin		
Osinkotuotot		56
Tuotot kiinteistösijoituksista		
Korkotuotot		
Samana konsernin yrityksiltä	168	99
Muut tuotot		
Samana konsernin yrityksiltä	67	67
Muilta yrityksiltä	9 358	9 924
Yhteensä	9 593	10 090
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	7 234	2 729
Korkotuotot	13 025	19 670
Muut tuotot	3 746	4 090
Yhteensä	24 005	26 489
Yhteensä	33 623	36 635
Arvon alentumisten palautukset	139	2 292
Myyntivoitot	26 509	22 803
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	60 271	61 729
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Samana konsernin yrityksille	-1 026	-1 017
Muille yrityksille	-3 366	-3 661
Yhteensä	-4 393	-4 678
Kulut muista sijoituksista	-3 922	-5 904
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Muille yrityksille	-150	-163
Yhteensä	-150	-163
Yhteensä	-8 465	-10 745
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-3 029	-4 580
Rakennusten suunnitelmapoistot	-2 113	-2 157
Yhteensä	-5 142	-6 737
Myyntitappiot	-3 846	-5 746
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-17 452	-23 228
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	42 818	38 502

1 000 €	2004	2003
5. Liikekulueroittelyt		
Kokonaisliikekulut toiminnoittain		
Maksetut korvaukset	13 255	12 941
Liikekulut	54 330	48 366
Sijoitustoiminnan hoitokulut	1 626	1 642
Muut kulut	410	454
Yhteensä	69 620	63 403
Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot		
Maksetut korvaukset	392	420
Liikekulut	1 593	1 629
Sijoitustoiminnan hoitokulut	62	64
Yhteensä	2 047	2 113
Tuloslaskelman liikekulujen erittely		
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	1 874	1 464
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	256	271
Muut vakuutusten hankintamenot	26 203	22 132
Yhteensä	28 332	23 868
Vakuutusten hoitokulut	12 694	11 849
Hallintokulut	13 467	13 040
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-164	-390
Yhteensä	54 330	48 366
6. Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	33 059	30 229
Eläkekulut	6 038	4 840
Muut henkilösivukulut	2 997	2 768
Yhteensä	42 094	37 837
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hallitus	333	470
Hallintoneuvosto	85	89
Yhteensä	419	559
Toimitusjohtajalla on mahdollisuus eräin edellytyksin siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana vapaaehtoisen lisäeläkevakuutuksen avulla.		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Konttorihenkilöstö	363	350
Myyntihenkilöstö	507	505
Yhteensä	870	855

1 000 €	Sijoitukset 31.12.2004			Sijoitukset 31.12.2003		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
7. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	38 176	53 107	69 351	39 436	54 821	72 125
Kiinteistöosakkeet saman						
konsernin yrityksissä	30 239	30 239	31 830	31 389	31 389	32 554
Kiinteistöosakkeet						
omistusyhteisyriksissä	4 029	4 079	6 309	3 645	3 695	5 857
Muut kiinteistöosakkeet	3 870	4 204	5 719	5 957	6 324	8 386
Lainasaamiset saman						
konsernin yrityksiltä	3 488	3 488	3 488	3 428	3 428	3 428
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	26 167	26 167	40 648	26 167	26 167	40 648
Sijoitukset omistusyhteisyriksissä						
Osakkeet ja osuudet	422	422	422	422	422	422
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	260 952	260 952	271 385	270 956	270 956	284 146
Rahoitusmarkkinavälineet	451 399	451 399	459 567	370 723	370 723	375 383
Kiinnelainasaamiset	925	925	925			
Muut lainasaamiset	11 144	11 144	11 144	10 492	10 492	10 492
Talletukset	10 240	10 240	10 240	3 600	3 600	3 600
Jälleenvakuutustalletesaamiset	121	121	121	126	126	126
	841 169	856 485	911 145	766 340	782 142	837 164
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta						
	-10 036			-5 400		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		14 323			14 809	
Muita arvonkorotuksia		993			993	
		15 316			15 802	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			54 660	55 022		

1 000 €	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
8. Kiinteistösijoitukset		
Hankintameno 1.1.	108 274	3 428
Lisäykset	2 884	450
Vähennykset	-6 504	-290
Hankintameno 31.12.	104 654	3 588
Kertyneet poistot 1.1.	-27 974	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2 261	
Tilikauden poistot	-2 113	
Kertyneet poistot 31.12.	-27 826	
Arvonalentumiset 1.1.	-5 679	
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	569	
Tilikauden arvonalentumiset	-1 715	
Arvonalentumisten palautukset	50	
Arvonalentumiset 31.12.	-6 775	
Arvonkorotukset 1.1.	21 609	
Vähennykset	-34	
Arvonkorotukset 31.12.	21 576	
Kirjanpitoarvo 31.12.	91 629	3 588
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:		
Jäljellä oleva hankintameno	15 174	
Kirjanpitoarvo	16 075	
Käypä arvo	19 498	
1 000 €	Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Osakkeet ja osuudet omistusyhteys- yrityksissä
9. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyriksissä		
Hankintameno 1.1.	26 167	422
Hankintameno 31.12.	26 167	422
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 167	422
	2004	2003
10. Muut sijoitukset		
Muut lainasaamiset eriteltynä vakuuden mukaan		
Muu vakuus	11 144	10 492
	11 144	10 492
11. Saamiset		
Muut saamiset		
Saman konsernin yrityksiltä	534	947

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo 31.12.2004	Käypä arvo 31.12.2004
12.Omistukset muissa yrityksissä			
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet, kotimaiset			
Eläke-Fennia, keskinäinen vakuutusyhtiö		1 689	1 689
Fortum Oyj	0,0077	596	918
Nokia Oyj	0,0022	1 169	1 169
Sampo Oyj, sarja A	0,0137	651	785
Stora Enso Oyj, sarja R	0,0118	823	879
UPM-Kymmene Oyj	0,0115	905	986
Ulkomaiset osakkeet, noteeratut			
Ranska			
Total SA	0,0005	520	554
Sijoitusrahasto-osuudet			
Aberdeen International India Opportunities Fund		500	511
ABN Amro Multi-Manager Funds - European Equities I		1 250	1 257
Auda Global Class E		8 000	8 190
Barclays Global Investors Index Selection – UK Index Sub-Fund		3 250	3 373
Barclays Global Investors Index Selection – US Index Sub-Fund		6 328	6 328
CAF European High Yield Bond		23 506	25 476
Erikoissijoitusrahasto Avenir B		3 000	3 738
Erikoissijoitusrahasto eQ Arvonkasvattajat A		1 000	1 547
Erikoissijoitusrahasto eQ Pikkujätiläiset		1 933	3 263
Erikoissijoitusrahasto FOURTON Odysseus		1 000	1 074
Fairfield Investors (Euro) Ltd		3 095	3 720
FIM Fenno Sijoitusrahasto		2 500	2 524
FIM Visio Sijoitusrahasto		1 250	1 273
Firstnordic Baltic Equity Fund		500	518
HSBC – European Currencies High Yield Bond C		11 000	11 001
Invesco Asian Equity Core Fund C		600	601
Invesco GT Emerging Markets Bond Fund C		2 000	2 000
Invesco GT Pacific Fund C		2 415	2 446
Invesco UK Equity Fund C		2 156	2 170
JPMorgan Fleming Funds – Emerging Europe Equity Fund A -USD		1 685	1 768
JPMorgan Fleming Funds – FF Emerging Markets Debt Fund A -USD		3 950	3 950
JPMorgan Fleming Funds – Japan Equity Fund A -USD		560	573
JPMorgan Fleming Funds – Pacific Equity Fund A -USD		2 556	2 582
JPMorgan Fleming Funds – UK Equity Fund A - GBP		2 074	2 186
Nektar		1 564	2 069
Nikko Exchange Traded Index Fund Topix		1 499	1 523
OMXH25-indeksiosuus		3 978	3 978
OP-Cash Manager – sijoitusrahasto B		27 819	27 998
OP-Euro-sijoitusrahasto B		21 270	21 364
OP-High Yield – sijoitusrahasto B		8 400	8 491
OP-Suomi Kasvu – sijoitusrahasto B		965	1 082
Parvest US Small Cap – Classic C Fund		1 241	1 241
Pictet Funds – Asian Equities (ex-Japan)		500	500
Pictet Funds – Eastern Europe P		1 800	1 818
SEB Hedge Fund of Funds Moderate (€) Sarja I		8 000	8 184
Seligson & Co Rahamarkkinarahasto A/10		11 800	12 112
Sijoitusrahasto ICECAPITAL Global Utilities & Energy B		1 500	1 836
SPY Standard & Poors Depository 500 Index Series 1		3 434	3 434
Trigon Keski- ja Itä-Euroopan Rahasto, eQ Itä-Eurooppa		500	508
UBS (Lux) Emerging Economies – Global Bonds B		6 000	6 009

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo 31.12.2004	Käypä arvo 31.12.2004
UBS Neutral Alpha Strategies (Euro) Ltd – Class B Series 2		5 000	5 076
XACT OMX Index Fund		862	889
XMTCH (Lux) on MSCI Euro ETF		11 672	11 707
XMTCH on SMI CHF Ex traded Fund		2 593	2 593
Zenit		988	1 192
Pääomarahastot			
Finnventure Rahasto IV Ky		1 779	1 779
Finnventure Rahasto V Ky		1 356	1 356
Forenvia Venture I Ky		596	596
MB Equity Fund II Ky		1 021	1 021
Eqvitec Teknologiarahasto I Ky		1 610	1 610
Access Capital LP		5 287	5 287
Auda Capital III L.P.		2 252	2 252
Duke Street Capital IV LP		1 704	1 704
Bio Fund Ventures II Ky		1 656	1 656
The Triton Fund (No.2) L.P.		3 167	3 167
The First European Fund			
Investments UK Ltd Partnership		2 415	2 415
Nexit Infocom 2000 Fund			
Limited Partnership		919	919
Permira Europe II LP2		4 042	4 042
Nokia Venture Partners II L.P.		701	701
Muut		18 600	20 228
		260 952	271 385

1 000 €	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut	Koneet ja kalusto	Yhteensä
13. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset				
Hankintameno 1.1.	2 360		11 026	13 386
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-366		-455	-821
Lisäykset	662	5 654	1 969	8 285
Vähennykset			-744	-744
Hankintameno 31.12.	2 657	5 654	11 795	20 106
Kertyneet poistot 1.1.	-1 295		-6 154	-7 449
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	366		455	821
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			562	562
Tilikauden poistot	-350		-1 697	-2 047
Kertyneet poistot 31.12.	-1 280		-6 834	-8 113
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 377	5 654	4 961	11 992

1 000 € 2004 2003

14. Vakavaraisuustunnusluvut

Toimintapääoma			
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen		118 681	110 221
Tilinpäätössiirtojen kertymä		3 495	3 870
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero		54 660	55 022
Aktivoidut aineettomat hyödykkeet		-7 031	-1 065
		169 805	168 048
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä		49 455	44 874
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuvelkaan sisältyvä tasoisuusmäärä		169 904	156 178
Tasoisuusmäärä suhteessa täyteen määräänsä, %		56 %	57 %
Vastuunkantokyky prosentteina eli toimintapääoma ja tasoisuusmäärä suhteessa omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin 12 edeltävältä kuukaudelta (%)			
- vuodelta 2004		135 %	
- vuodelta 2003		140 %	
- vuodelta 2002		140 %	
- vuodelta 2001		134 %	
- vuodelta 2000		153 %	

1 000 €

2004

15.Oma pääoma

Sidottu	
Pohjarahasto 1.1. / 31.12.	4 339
Takuupääoma 1.1. / 31.12.	3 364
Arvonkorotusrahasto 1.1. / 31.12.	885
Sidottu yhteensä	8 587
Vapaa	
Varmuusrahasto 1.1.2004	93 139
Siirto edellisen tilikauden voitosta	8 448
Varmuusrahasto 31.12.2004	101 587
Hallituksen käyttövarat 1.1.2004	46
Yleishyödyllisiin tarkoituksiin	-18
Hallituksen käyttövarat 31.12.2004	29
Edellisen tilikauden voitto	8 448
Siirto varmuusrahastoon	-8 448
Edellisen tilikauden voitto	
Tilikauden voitto	8 477
Vapaa yhteensä	110 093
Oma pääoma yhteensä	118 681
Arvonkorotusrahaston erittely 31.12.2004	
Sijoitusomaisuuden arvonkorotukset	885
	885
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.2004	
Tilikauden voitto	8 477
Varmuusrahasto	101 587
Hallituksen käyttövarat	29
	110 093

1 000 €	2004	2003
16. Velat		
Muut velat		
Saman konsernin yrityksille	498	452
17. Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Omasta puolesta annetut		
Vuokravastuut	7 146	3 548
Muut vastuusitoumukset		
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen yhtiö on muiden Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman verovelvollisuusryhmän jäsenten kanssa yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilitettävistä arvonlisäveroista		
Saman konsernin yritykset	545	217
Muut yritykset	5 084	3 911
Sijoitussitoumukset		
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia	9 303	17 941

Tunnusluvut

Konsernin tulosanalyysi M€	2000	2001	2002	2003	2004
Vahinkovakuutus					
Vakuutusmaksutuotot	209	217	226	232	251
Korvauskulut	-203	-180	-187	-214	-217
Liikekulut	-42	-43	-46	-48	-54
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta					
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut	122	18	11	38	43
Muut tuotot ja kulut	0	0	0	0	0
Osuus osakkuusyrityksistä	0	0	0	0	0
Liikevoitto tai -tappio	85	12	3	7	22
Tasoitusmäärän muutos	2	-20	-21	1	-14
Sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut					
Vahinkovakuutuksen voitto/tappio ennen satunnaisia eriä					
	88	-8	-18	8	9
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo	80	71	49	60	68
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut	24	-5	2	30	37
Maksetut korvaukset	-10	-9	-14	-15	-19
Vastuvelan muutos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	-74	-66	-29	-64	-71
Liikekulut	-5	-5	-5	-6	-5
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut					
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta					
Muut tuotot ja kulut	2	0	0	0	0
Liikevoitto tai -tappio	18	-14	2	5	11
Tasoitusmäärän muutos	0	0	0	0	0
Lisäedut	-2	0	-1	-1	-1
Henkivakuutuksen voitto/tappio ennen satunnaisia eriä					
	15	-14	1	4	9
Satunnaiset tuotot	0	-	-	-	-
Satunnaiset kulut	-	-	-	-	-
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja					
Tuloverot ja muut välittömät verot	-31	0	0	0	0
Vähemmistöosuudet	-4	6	0	-2	-4
Konsernin voitto/tappio tilikaudelta					
	69	-17	-17	10	14

Tunnusluvut M€	2000	2001	2002	2003	2004
Konsernin tunnusluvut					
Liikevaihto	561	443	373	406	433
Vakuutusmaksutulo	302	300	284	306	331
Liikevoitto/-tappio	103	-2	5	13	33
liikevaihdosta, %	18,3	-0,4	1,3	3,1	7,6
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja	-4	-23	-17	12	18
liikevaihdosta, %	-0,7	-5,1	-4,6	2,9	4,1
Vakavaraisuuspääoma	364	310	321	343	369
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	822	843	876	901	921
Vahinkovakuutuksen tunnusluvut					
Liikevaihto	418	327	293	304	318
Vakuutusmaksutulo	222	229	235	245	262
Vahinkosuhte, %	97,4	82,9	82,7	92,2	86,3
Liikekulusuhte, %	20,2	19,8	20,5	20,9	21,6
Yhdistetty kulusuhte, %	117,6	102,7	103,2	113,0	107,9
Toimintapääoma	203	156	159	168	170
Tasoitusmäärä	115	136	157	156	170
Vakavaraisuuspääoma	319	292	316	324	340
vastuvelasta, %	64,5	56,5	58,7	56,2	55,3
Vastuunkantokyky, %	152,7	134,4	139,6	139,8	135,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	803	808	836	855	870
Henkivakuutuksen tunnusluvut					
Liikevaihto	144	116	80	102	114
Vakuutusmaksutulo	80	71	49	60	69
Liikekustannussuhte, %	177	159	141	139	113
Toimintapääoma	68	45	45	55	66
Vakavaraisuuspääoma	70	46	47	57	68
Vakavaraisuusaste, %	24,8	14,1	13,2	14,3	15,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	19	21	22	23	24

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut on laskettu Vakuutusvalvontaviraston antaman ohjeen mukaan, joka on kirjanpitolautakunnan vakuutusyhtiöille myöntämän poikkeusluvan (9.12.2003 nro 1716) mukainen.

Liikevaihto

Vahinkovakuutus

+ vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ sijoitustoiminnan tuotot + muut tuotot + myynnin yhteydessä realisoituneet tuloutetut arvonkorotukset

Henkivakuutus

+ vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ sijoitustoiminnan tuotot ja arvonkorotukset ja niiden oikaisu + muut tuotot

Konserni

+ vahinkovakuutuksen liikevaihto + henkivakuutuksen liikevaihto

Vakuutusmaksutulo

vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhde % (vahinkovakuutus)

korvauskulut / vakuutusmaksutuotot

Liikekulusuhde % (vahinkovakuutus)

liikekulut / vakuutusmaksutuotot

Yhdistetty kulusuhde % (vahinkovakuutus)

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Liikekustannussuhde % (henkivakuutus)

(liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta + korvausten selvittelykulut) / kuormitustulo

Toimintapääoma

ks. laskelma liitetiedoissa

Vakavaraisuuspääoma

toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus

Vakavaraisuuspääoma vastuuvelasta % (vahinkovakuutus)

vakavaraisuuspääoma / (vakuutustekninen vastuuvelka - tasoitusmäärä)

Vakavaraisuusaste % (henkivakuutus)

vakavaraisuuspääoma / (vakuutustekninen vastuuvelka - tasoitusmäärä - 75 % sijoitus-sidonnaisten vakuutusten vastuuvelka)

Vastuunkantokyky % (vahinkovakuutus)

vakavaraisuuspääoma / vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Fennia konsernin voitonjakokelpoiset varat olivat 115 318 739,88 euroa ja emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat olivat 110 093 109,53 euroa.

Emoyhtiön tilikauden voitto oli 8 477 286,11 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitosta siirretään varmuusrahastoon 8 447 286,11 euroa ja hallituksen käytettäväksi yleishyödyllisiin tarkoituksiin 30 000,00 euroa ja että korkoa takuupääomalle ei makseta.

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2005

Eero Lehti	Esko Penttilä	Hannu Ketola toimitusjohtaja
Ernst Gylfe	Lasse Koski	Eva Liljebloom
Rauno Mattila	Erkki Moisander	Matti Pörhö
Antti Vaahto		

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Fennian omistajille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Vakuutusyhtiön Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä emoyhtiön ja konsernin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Yhtiön kirjanpidon ja hallinnon jatkuvasta tarkastuksesta tilikauden aikana ja sen päätyttyä on vastannut allekirjoittanut Kalervo Virtanen, joka on antanut siitä erillisen valvontatilintarkastuskertomuksen.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön sekä konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä 22. päivänä maaliskuuta 2005

Marja Tikka, KHT

Kalervo Virtanen, KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2004 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen. Hallintoneuvostolla ei ole niiden johdosta huomauttamista.

Hallintoneuvosto esittää 27.4.2005 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistettaisiin ja hallituksen ehdotus tilikauden voiton käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä, huhtikuun 4. päivänä 2005

Hallintoneuvoston puolesta

Eino Rajamäki
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Hallintoelimet 1.1.2005

HALLITUS

Puheenjohtaja:

Eero Lehti
kauppaneuvos
Taloustutkimus Oy
Helsinki

Varapuheenjohtaja:

Esko Penttilä
liikenneneuvos
Matkapojat Oy
Vammala

Jäsenet:

Ernst Gylfe
hallituksen puheenjohtaja
Helsingin Villakehräämö Oy
Helsinki

Lasse Koski

toimitusjohtaja
Laihian Mallas Oy
Laihia

Eva Liljebloom

professori
Svenska Handelshögskolan
Helsinki

Rauno Mattila

teollisuusneuvos
Trafotek Oy
Turku

Erkki Moisander

toimitusjohtaja
Advisory House Oy
Varkaus

Matti Pörhö

kauppaneuvos
Pörhön Autoliike Oy
Oulu

Antti Vaahto

toimitusjohtaja
Vaahto Group PLC Oyj
Hollola

Varajäsenet:

Lasse Heiniö
toimitusjohtaja
Keskinäinen vakuutusyhtiö
Eläke-Fennia
Helsinki

Hannu Ketola

toimitusjohtaja
Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Fennia
Helsinki

Hallituksen sihteeri:

Heimo Äikäs
lakiasianjohtaja
Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Fennia
Helsinki

TILINTARKASTAJAT

Kalervo Virtanen

professori, KHT
Helsinki

Marja Tikka

KHT
Helsinki

Markku Koskela

professori, KHT
Helsinki
varatilintarkastaja

Per-Olof Johansson

Kauppat.maist., KHT
Helsinki
varatilintarkastaja

JOHTO

Hannu Ketola

toimitusjohtaja

Eero Eriksson

varatoimitusjohtaja,
sijoitukset ja
asiakasrahoitus

Matti Heikkinen

suunnittelujohtaja

Sirkku Ikäheimo

markkinointijohtaja

Jussi Kauma

johtaja, kehitys ja
jälleenvakuutus

Kimmo Kilpinen

tuotantojohtaja

Christer Klärlich

henkilöstöjohtaja

Antti Kuljukka

kentän johtaja

Pirjo Liinamo

tietohallintojohtaja

Sirkku Rahkola

talousjohtaja

Heimo Äikäs

lakiasianjohtaja

Risto Heimo

aktuaari, SHV

LÄÄKÄRIT

Mikael Hedenborg

lääketieteen ja kirurgian
tohtori, ylilääkäri

Pekka Paavolainen

lääketieteen ja kirurgian
tohtori, professori

Timo Yrjönen

lääketieteen ja kirurgian
tohtori

Mika Paavola

lääketieteen ja kirurgian
tohtori

Lauri Keso

lääketieteen tohtori, sisä-
tautien ja reumatologian
erikoislääkäri

Heikki Österman

lääketieteen lisensiaatti

HALLINTONEUVOSTO

Puheenjohtaja:

Eino Rajamäki
yrittäjäneuvos
Seinäjoen Varaosakeskus Oy
Seinäjoki

Varapuheenjohtajat:

Markku Koskenniemi
yrittäjäneuvos
Tammerneon Oy
Tampere

Taisto Lehti

hallituksen puheenjohtaja
Oy Odensö Ab
Helsinki

Jäsenet:

Mikael Ahlbäck
toimitusjohtaja
Ab RaniPlast Oy
Teerijärvi

Kaarina Aho

toimitusjohtaja
Liikenneyhtiö Olavi Aho Oy
Tornio

Seppo Aho

rakennusneuvos
SA-Holding Oy
Rovaniemi

Antti Airisto

toimitusjohtaja
Oy Soscandia Ab
Espoo

Juhani Enkovaara

toimitusjohtaja
Eho Oy
Helsinki

Henry Fagerström

vuorineuvos
Schenker East Oy
Helsinki

Jarmo Halonen

toimitusjohtaja
Elecster Oyj
Toijala

Björn Hartman

toimitusjohtaja
Oy C.J.Hartman Ab
Vaasa

Paula Jääskeläinen

hallituksen puheenjohtaja
Puijon Kiinteistöhuolto Oy
Kuopio

Jouko Kauhanen

hallituksen puheenjohtaja
Naaraharju Oy
Naarajärvi

Hannu Kekäläinen

johtaja
TNS Gallup Oy
Espoo

Jouko Kemppi

hallituksen puheenjohtaja
Kemppi Oy
Lahti

Björn Kolster

hallituksen puheenjohtaja
Oy Kolster Ab
Helsinki

Matti Koskenkorva

hallituksen puheenjohtaja
Panostaja Oyj
Tampere

Heikki Kääriäinen

toimitusjohtaja
Linja-autoliitto ry
Helsinki

Yrjö Laakkonen

hallituksen puheenjohtaja
Velj.Laakkonen Autotalo
Laakkonen
Joensuu

Muisto Laine

toimitusjohtaja
Oy Lai-Mu Ab
Rauma

Lassi Lehtikallio

asiakaspäällikkö
Yrittäjien Fennian Kenttä ry
Helsinki

Matti Lepistö

toimitusjohtaja
Viipurin Leipä Oy
Helsinki

Jorma Lillbacka

teollisuusneuvos
Lillbacka Powerco Oy
Härmä

Markus Lindblom

hallituksen puheenjohtaja
RTV-Yhtymä Oy
Riihimäki

Hannu Löytönen

teollisuusneuvos
Betset Oy
Kyyjärvi

Leena Martiskainen

toimitusjohtaja
Eilakaisla Oy Toimialapalvelu
Helsinki

Pekka Niemi

toimitusjohtaja
Kuntoutusyhtymä - Rehab
Group Oy
Turku

Heikki Oukka

hallituksen puheenjohtaja
Nethawk Oy
Oulu

Martti Paunu

toimitusjohtaja
Väinö Paunu Oy
Tampere

Helena Piispa

toimitusjohtaja
Oy Scantarp Ab
Kuopio

Maria Planting

hallituksen puheenjohtaja
E. Ahlström Oy
Helsinki

Juhani Pohjanväre

toimitusjohtaja
Lohjan Nosturipalvelu Oy
Lohja

Olavi Rantala

toimitusjohtaja
Hella Lighting Finland Oy
Salo

Meliina Ruokonen

hallituksen puheenjohtaja
Aarikka Oy
Helsinki

Ali U. Saadetdin

hallituksen puheenjohtaja
Solteq Oyj
Tampere

Seppo Saajos

toimitusjohtaja
Saajos-yhtiöt
Lohja

Juhani Saario

hallituksen puheenjohtaja
Lahden Autokori Oy
Villähde

Pertti J. Siikarla

toimitusjohtaja
Yrittäjien Oikeussuoja Oy
Helsinki

Mikko Sillanpää

toimitusjohtaja
Kart Oy
Espoo

Kaj Ström

toimitusjohtaja
Oy Motoral Ab
Helsinki

Paul Stucki

hallituksen puheenjohtaja
Orfer Oy
Orimattila

Antti Tanskanen

ministeri, pääjohtaja
OP-ryhmä
Helsinki

Hannu Teiskonen

toimitusjohtaja
HT Lasertekniikka Oy
Keuruu

Jukka Tikka

toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy
Mikkeli

Markus Tötterman

toimitusjohtaja
Oy Arwidson Ab
Espoo

Juha Valkamo

toimitusjohtaja
Oy Primula Ab
Helsinki

Reijo Vauhkonen

hallituksen puheenjohtaja
Tulikivi-yhtiöt
Juuka

Arvo Viinonen

hallituksen puheenjohtaja
Kojaltek Oy
Oulu

Jens Österberg

toimitusjohtaja
Oy Petsmo Products Ab
Vaasa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

Asemamiehenkatu 3
00520 HELSINKI
Postiosoite 00017 FENNIA
Puhelin 010 5031
Faksi 010 503 5300
www.fennia.fi